

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

97 – І

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

15, 17, 22 лютого 2016 року

Чернівці – 2016

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 97 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15,17,22 лютого 2016 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2016. – 404 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 97 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15, 17, 22 лютого 2016 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Іващук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.
доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.
доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.
доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.
доктор медичних наук, професор Заморський І.І.
доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.
доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.
доктор медичних наук, професор Гринчук Ф.В.
доктор медичних наук, професор Слободян О.М.
доктор медичних наук, професор Тащук В.К.
доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.
доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.

ISBN 978-966-697-627-0

© Буковинський державний медичний
університет, 2016

В даний час учені отримуються двох основних теорій ретенції ікол: теорія напрямку і генетична теорія. Відповідно до теорії напрямку, в своєму розвитку іколо проходить «нестачу» опору під час прорізування. Причиною цього може бути надлишок місяця в апікальній частині верхньої щелепи чи недорозвиток або відсутність бічних різців. Ця теорія підтримує те, що палатинально дистоповані ікола часто зустрічаються в зубних рядах з мікродентією або відсутністю бічних різців.

Генетична теорія вважає аномалії прорізування верхніх постійних ікол результатом порушення розвитку зубних пластинок. Для цієї теорії існує кілька категорій доказів генетичного походження піднебінної ретенції ікол. Це виникнення двосторонньої ретенції у родичів першого та другого ступеня споріднення, статеві відмінності, а також збільшення кількості інших істотних взаємних стоматологічних асоціацій, таких як ектопічне прорізування перших молярів, інфраоклюзія молочних молярів, алазія премолярів і третього моляра.

R. Shafer (2001) зі співавторами виділили найбільш поширені наслідки від ретенованих ікол: дистопія ретенованих зубів; переміщення сусідніх зубів і втрата довжини зубної дуги; утворення навколозубної кісти; резорбція кореня ретенованого зуба, а також сусідніх зубів; інфікування частково прорізаного зуба; іrrадіючі болі; комбінація зазначених вище ускладнень.

Своєчасне діагностування порушення положення зубів на початку їх зміни, що генетично пов'язані з ретенцією ікол, можуть допомогти клініцистам у ранньому плануванні лікувальних заходів даної патології.

Бурик А.Ю. ВІЗНАЧЕННЯ КЛІНІЧНОЇ ОЦІНКИ ІРОПЗ

*Кафедра терапевтичної стоматології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Ефективність прямої реставрації зубів залежить від багатьох факторів, що обумовлені наявністю широкого спектру пломбувальних матеріалів, методик проведення реставрацій, а особливо відмінністю клінічних ситуацій. Одним з основних критеріїв оцінки стоматологічного статусу в ділянці бічних груп зубів є індексна оцінка – ІРОПЗ.

Мета дослідження - провести порівняльну клінічну оцінку якості прямих реставрацій бічних груп зубів з різною величиною дефектів твердих тканин, виконаних з композиційних матеріалів в певні терміни спостереження.

Для проведення клінічних досліджень була обрана група пацієнтів (57 чоловіків та 61 жінка). У 118 пацієнтів діагностовано 305 зубів, уражених карієсом, після чого були проведені прямі реставрації. Всі реставрації були розділені на 3 групи, в залежності від ступеня дефекту: I група – показник ІРОПЗ до 0,4 (пломб 110); II група – від 0,4 до 0,7 (пломб 93); III група – більше 0,7 (пломб 102). Оцінка проводилася по системі USPHS, яка включає анатомічну форму, крайову адаптацію, шорсткість поверхні, крайове зафарбування, кольорова відповідність, вторинний карієс та наявність гіперестезії. Характеристики груп, проведення досліджень, оцінювання реставрацій та число спостережень представлені у відповідності до протоколу вимог до емаль/дентинних адгезивних матеріалів Ради по матеріалам Американської стоматологічної асоціації (ADA) (Чікаго, 1994р.).

Спочатку проводилась гігієнічна обробка зубів, які підлягали реставрації. Визначали колір відповідно до шкали VITA. Каріозну порожнину препаратували алмазними борами турбінним наконечником з водяним охолодженням. Ізоляція зубів проводилась системою раббердам. За необхідності використовували ретракційну нитку, клини, матриці. Відпрепаровану порожнину промили 0,05% р-м хлоргексидину, висушили слабким струменем води. При гострому глибокому карієсі в проекції рогів пульпи наносили лікувальну прокладку на основі гідроксиду кальцію. Далі проводилась обробка каріозної порожнини зуба гелем 35% ортофосфорної кислоти, яка змивалась струменем води та висушувалась. Адгезивну систему наносили на підготовані емаль та дентин. Вносили пломбувальний матеріал. Після закінчення відпливлення та контурування зуба проводилось шліфування та полірування з використанням алмазної голівки, полірів, фінірів та полірувального набору.

Клінічну оцінку проводили безпосередньо після відповлення анатомії зуба та через 24 місяці візуально-інструментальним методом по клінічним критеріям.

Отримані в ході експерименту дані були статистично оброблені за допомогою програмного забезпечення STATISTICA 6.0. для виявлення парного кореляційного зв'язку між середніми значеннями вибірок був проведений кореляційний аналіз (розрахований показник рангової кореляції Спірмена - R).

Проведені клінічні дослідження якості реставрацій через 24 місяці показали погіршення їх стану від I до III груп по таким критеріям: 1) Крайова адаптація ($p=0,16$, різниця не є статистично значимою), I-II група ($p=0,007$), II-III група ($p=0,54$, різниця не є статистично значимою); 2) Крайове зафарбування ($p=0,16$, різниця не є статистично значимою), I-III група ($p=0,02$), II-III група ($p=0,76$, різниця не є статистично значимою); 3) Кольорова відповідність ($p=0,02$), I-III група ($p<0,001$), II-III група ($p=0,07$, різниця не є статистично значимою).

Таким чином, найбільш ефективними та більш надійними в даному випадку є реставрації, в яких показник ІРОПЗ менше, тобто I група. Доведено, що у відновлених бічних зубах з різними показниками ІРОПЗ із розрахунком збільшення величини дефекту з часом погіршується показник крайового прилягання та вторинного карієсу ($p<0,05$).

Ватаманюк М.М. УДОСКОНАЛЕННЯ ВІЗНАЧЕННЯ ВИСОТИ ПРИКУСУ ТА ЦЕНТРАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ ЩЕЛЕП У ХВОРИХ ГЕРІАТРИЧНОГО ВІКУ З УСКЛАДНЕНІМ НЕВРОГЕННИМ ГЕНЕЗОМ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИСТРОЮ М.М. ВАТАМАНЮКА

*Кафедра ортопедичної стоматології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Часто при визначені центрального співвідношення щелеп у хворих з повною відсутністю зубів зустрічаються помилки. Це є наслідком не тільки зміщенням воскових валиків, деформації їх, а ще і віковими змінами в скронево-нижньощелепному суглобі. Особливо при таких супутніх захворюваннях як хвороба Паркінсона, трепор жувальних м'язів, тощо. За даними літератури число осіб, що потребують протезування повними знімними протезами неухильно зростає, як і в Україні так і в цілому світі. Це пов'язано зі збільшенням тривалості життя літніх людей. Але до демографічних змін у цілому світі приєднується молодша верства людей. Тут має місце зменшення віку людей які потребують протезування повними знімними пластинковими протезами.

З метою покращення протезування хворих з повною відсутністю зубів пластинковими протезами нами розроблений і застосований пристрій, патент на корисну модель UA №97057U.

Пристрій складається з нерухомої верхньої пластини та рухомої нижньої. В пластинах кріпляться, підібрані по розміру, анатомічні ложки, на які нанесена основна силіконова маса. Попередньо зняті традиційним способом індивідуальні ложки знаходяться в ротовій порожнині.

Після введення анатомічних ложок закріплені в пристрії, наповнених основною силіконовою масою хворий повністю зникає щелепи, при цьому пластини пристрою знаходяться в нульовому положенні, тобто повністю зімкнуті. Перевага пристрою над будь-яким рото-розширювачем є та, що він по перше відсуває нижню щелепу назад, а це дає можливість суглобовому диску зайняти звичайне передньо-верхнє положення, по друге, пристрій діє симетрично як на лівий так і на правий суглоб та не дозволяє суглобовим головкам зміститись вліво чи в право, а враховуючи атрофію суглобових головок, ямок, бугрів та ін. Дуже важливо для вже не молодих пацієнтів, які потребують протезування повними знімними пластинковими протезами.

Моделі з індивідуальних ложок відливаються у пристрії. Пристрій дозволяє відтворити дзеркальні рухи нижньої щелепи, враховуючи площини суглобових головок за допомогою гвинта, який розсувє площини і повертає нижню щелепу в первісне положення відсуваючи її назад. Патент UA №97055U. Конструкція дозволяє уникнути етапу виготовлення воскових валиків, блоків, тощо. Та дає можливість загіпсовувати моделі безпосередньо в артикулятор для постановки штучних зубів на воскових базисах, мінаючи два відвідування лікаря стоматолога - ортопеда.

Таким чином виготовлення повних знімних пластинкових протезів за допомогою нашого пристрою дозволяє абсолютно точно визначити висоту прикусу та центральне співвідношення беззубих щелеп, а також зменшити кількість відвідувань лікаря стоматолога – ортопеда до двох разів. Патент UA №97055U.

Ватаманюк Н.В. ДІАГНОСТИКА ХВОРИХ З ГЕНЕРАЛІЗОВАНИМ ПАРОДОНТИТОМ НА ПОЧАТКОВІ СТАДІЇ ЗАХВОРЮВАННЯ

*Кафедра терапевтичної стоматології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

За останні роки була визначена етіологічна роль цілої групи умовно - патогенних і патогенних мікроорганізмів у виникненні запальних захворювань пародонту. Практично не вивченим залишається питання про стан мікробіоценозу у хворих на генералізований пародонтит на початкових стадіях захворювання і проте, які специфічні зміни відбуваються при цьому в бактеріальній флорі навколозубних тканин. Таким чином, питання, що стосуються з'ясування змін мікробіологічного профілю пародонтальних тканин у хворих на хронічний генералізований пародонтит на початковому етапі його розвитку в порівнянні, з біоценозом пацієнтів, які страждають катаральним гінгівітом, дуже актуальні і вимагають подальшого вивчення. З метою їх використання як лодаткових критеріїв при проведенні диференційної діагностики цих захворювань. У зв'язку з вище викладеним, перспективним є використання молекулярно-генетичних способів експрес-діагностики бактеріального стану, різних біотопів. Однією з таких методик є полімеразна ланцюгова реакція (ПЛР), яка передбачає використання генетичних маркерів пародонтальних бактерій. Прикладом тест-систем, розроблених останнім часом для цих цілей, є Micro-Dent R тест (Німеччина). Тест не вимагає живих бактерій, спеціальних середовищ і особливих пересторог при транспортуванні і проведенні аналізів. Таким чином дана методика відкриває нові перспективні можливості в дослідженні складу мікробіоценозу пародонтальних тканин у різних групах хворих.

Мета дослідження – порівняльне вивчення складу мікробіоценозу пародонтальних тканин у хворих на хронічний катаральний гінгівіт і у пацієнтів на хронічний генералізований пародонтит на початковому етапі його розвитку і розробка обґрунтувань мікробіологічних критеріїв раннього виникнення деструктивного процесу в навколозубних структурах.